

DENDROQUEST

GERT FORTGENS (TEKST EN FOTO'S)

VRAGEN

Kent u deze vier heel verschillende bomen (Zelkova, Zilverspar, Ceder en Eik) en weet u wat zij gemeenschappelijk hebben?

ANTWOORDEN

Deze boomsoorten hebben gemeenschappelijk dat ze voorkomen (endemisch zijn) op Middellandse Zee-eilanden. *Quercus alnifolia* en *Cedrus libani* subsp. *brevifolia* zijn alleen bekend van Cyprus en *Abies nebrodensis* en *Zelkova sicula* zijn alleen bekend van Sicilië. Het zijn bijzondere groeiplaatsen gebleken voor boomsoorten die zich hier heel lang geleden hebben gevestigd en die in isolatie zijn blijven voortbestaan.

Foto 1: *Zelkova sicula*

Zelkova sicula is alleen bekend van het Italiaanse eiland Sicilië en is daarmee de meest westelijk voorkomende soort van het geslacht *Zelkova*. Hij werd in 1991 ontdekt in een klein gebiedje aan de zuidoostkant van het eiland in het Iblei-gebergte. *Z. sicula* is thans opgenomen als ernstig bedreigd in de *IUCN Red List of Threatened Species*, 2017. De populaties op Sicilië zijn sinds enkele jaren omheind om verdere vraat en aftakeling te voorkomen.

Foto 2: *Abies nebrodensis*, Siciliaanse zilverspar

Deze soort is nauw verwant aan *Abies alba*. Pas in 1904 werd duidelijk dat deze Zilverspar op Sicilië een aparte status verdiende als *Abies*-soort. De soort aanduiding in de naam (*nebrodensis*) betekent afkomstig van/uit de Nebrodes verwijzend naar de oude naam voor het Madonie-gebergte op Sicilië. Tegenwoordig bestaat de hele populatie uit zo'n 30 exemplaren.

Foto 3: *Cedrus libani* subsp. *brevifolia* (*C. brevifolia*), Cyprische ceder

De Cyprische ceder groeit in de bergen in het westen van het eiland Cyprus. Of het nu een eigen soort is of toch bij *Cedrus libani* moet worden ingedeeld zal nog jaren een debat blijven. Kenmerk van de soort (of toch maar ondersoort?) zijn de korte naalden, veel korter dan die van andere Ceder-soorten.

Foto 4: *Quercus alnifolia*, Gouden eik

Groeit eveneens in de bergen in het westen van het eiland Cyprus. Het blad is dik, glanzend groen aan de bovenzijde en is opvallend geel-geelbruin behaard aan de onderzijde. Gezien de wetenschappelijke naam zouden we het de Elsbladige eik kunnen noemen maar de voorkeur gaat uit naar Gouden eik.

